

пространство путем обнародования результатов научных исследований в международных и зарубежных изданиях, организации и проведение международных научных мероприятий, а также участия сотрудников академии в научных мероприятиях, которые проводятся в зарубежных странах.

Сегодня украинская общественность формирует демократическое государство, в котором обеспечивались бы права и свободы, стремится участвовать в осуществлении власти, возможности отстаивать и пропагандировать свои взгляды и убеждения, реализует право свободу слова и прессы и т.п. Это возможно лишь при условии высокого уровня правовой и политической культуры, развитого гражданского общества и правового государства.

Литература

1. Стратегія розвитку наукових досліджень Національної Академії правових наук України на 2016-2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aprnu.kharkiv.org/doc/strategiya.pdf>

УДК 368.032.2(477)

Єськов С.В., к.ю.н., доцент,
Президент Люксембурзького Центру дослідження
європейських реформ, м. Люксембург,
Велике Герцогство Люксембург
Заєць О. М., к.ю.н., доцент,
координатор проєктів в Україні
Люксембурзького Центру дослідження
європейських реформ, м. Люксембург,
Велике Герцогство Люксембург

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Розвиток страхової справи відбувався протягом багатьох століть, що проявлялося у змінах організаційно-правової форми ведення страхового бізнесу, удосконаленні спектра страхових послуг, які надаються тощо. Таким чином, страхування, поступово поширилося на всі верстви населення та перетворилося на незамінний елемент національної економіки [1, с. 9]. У зв'язку з цим особливого значення набуває дослідження методологічних засад забезпечення ефективності діяльності страхових компаній України та страхової галузі в цілому в умовах євроінтеграції.

Ринкові умови існування страхових компаній передбачають високий

рівень конкуренції, достатній рівень надійності для користувачів їх послуг та відображення об'єктивного стану компанії серед її подібних. Отже, успішний розвиток і надійність страхових компаній багато у чому залежить від результатів статистичного аналізу їх діяльності, саме цей аналіз дозволить виявити їхні слабкі та сильні сторони, а також визначати конкретні шляхи розв'язання проблем [2, с. 37]. Враховуючи це, набуває актуальності питання забезпечення ефективності діяльності страхових компаній як одного з визначальних факторів безперервного виконання їх зобов'язань, що, у свою чергу, безпосередньо впливає на майнові та фінансові інтереси застрахованих осіб при настанні страхових подій.

Категорія ефективності діяльності є однією із найпоширеніших та водночас найсуперечливіших дефініцій юридичної науки. Низка дослідників орієнтується на співвідношення «результат-витрати», інші – розглядають ефективність з позиції результативності досягнення операційних, тактичних та стратегічних цілей, тобто визначається ступень наближення до мети. Орієнтиром такого підходу є «результат-мета».

Фінансовий ефект у своїй більшості включає приріст абсолютних фінансових показників діяльності страхових компаній, до яких можуть належати приріст активів, премій, фінансових результатів тощо. У більшості випадків основним критерієм ефективності виступає прибуток страхової компанії, який доцільно розглядати в розрізі фінансової та інвестиційної діяльності. Співвідношення прибутку до витрат на його отримання являє собою рентабельність діяльності.

Не можна оминати увагою і соціальний ефект діяльності страхових компаній, що полягає у створенні економічної основи сприяння вирішенню соціальних проблем і реалізації соціальної складової економічної системи. Соціальні аспекти, що в умовах економічної нестабільності носять переважно негативний характер, незмінно тягнуть за собою появу нових проблем різного характеру, що позначається на економічній системі загалом. Включення соціальної складової ефективності страхової діяльності підкреслює Л.В. Нечипорук: «на сучасному етапі основні проблеми в цій сфері полягають у соціальних деформаціях і загостренні соціальних питань, вирішення яких має ґрунтуватися на поєднанні принципів дії соціально-ринкової економіки з максимально широким застосуванням принципів приватної ініціативи, що здатне посилити роль суб'єктів страхового ринку в забезпеченні відповідного страхового захисту» [3, с. 279].

З погляду на ефективність як співвідношення «результат-мета», розглянуту в роботах Д. Хана [4] («ефективність» як вміння правильно робити намічене) та П. Друкера [5] (ефективність – наслідок правильності дій керівництва), слід наголосити на управлінській ефективності, на якості менеджменту страхової компанії. У цьому аспекті доречним є таке висвітлення ефективності розвитку: «ефективний розвиток страхової

компанії з позицій власників бізнесу визначається у зростанні її фінансового результату та ринкової вартості. При цьому необхідно забезпечувати достатній рівень фінансової стійкості та платоспроможності з огляду на тягар соціальної відповідальності страхової компанії та вимоги діючого законодавства» [6, с. 36].

Таким чином, узагальнюючи вищевикладене, зауважимо, що обмежувати вимір ефективності страхової компанії лише фінансовими результатами не є адекватним умовам сьогодення. Актуалізація соціономіки як наукової концепції розвитку суспільства потребує впровадження соціального ефекту в оцінюванні ефективності страхування з огляду на основні його функції. Крім того слід розширити коло показників ефективності діяльності страхової компанії управлінською складовою, що ґрунтується на методах оцінювання ступеня досягнення мети.

Література

1. Заєць О.М. Страхове право України: навчальний посібник / О.М. Заєць; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2014. – 288 с.
2. Роль страхування у забезпеченні економічної безпеки: монографія / [О.А. Бурбело, С.В. Єськов, С.М. Андросов, О.М. Заєць]; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 176 с.
3. Нечипорук Л.В. Посилення ролі страхування в умовах реформування соціальної сфери суспільства / Л.В. Нечипорук // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – 2013. – № 2 (13). – С. 279-281.
4. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Д. Хан; пер. с нем. – М. : Финансы и статистика, 2004. – 800 с.
5. Друкер П. Эффективное управление / П. Друкер; пер. с англ. М. Котельниковой. – М. : Астрель, 2004. – 284 с.
6. Говорушко Т.А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку / Т.А. Говорушко, В.М. Стецюк, О. Ю. Толстенко; Національний університет харчових технологій. – К.: НУХТ, 2012. – 376 с.